

กิเลสตีไข

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะเป็นสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะนะ สร้างสมบุญญานิกายมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะไง พระเจ้าสุทโธทนะจะให้หมีครอบครว อายุ ๒๙ ถึงออกบวช ออกบวชๆ เพราะอะไร เพราะว่าทนทุกข์ทรมานอยู่ในพระราชวังอย่างที่ทางโลก เขาปรารถนาเขาต้องการ

พระเจ้าสุทโธทนะเวลาบ่มเพาะมา เอาแต่ของดีๆ ทั้งนั้น เอาแต่สิ่งที่โลกเขามหัสจรรย์ ทั้งนั้น เพื่อจะอะไร เพราะว่าพราหมณ์พยากรณ์ไว้ว่า ถ้าได้อยู่ในทางโลกจะได้เป็นจักรพรรดิ ถ้าได้ออกบวชจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา

ก็ระวัง ระวังอยู่ตลอดเวลา เพราะต้องการสืบทอดชาติตระกูลไง ศากยบุตรๆ ชาวศากยะ ไง เป็นกษัตริย์ไง

สิ่งที่ทางโลกๆ สิ่งที่เป็นพระโพธิสัตว์ๆ พระโพธิสัตว์ก็มีกิเลสตัณหาไง เพราะกิเลสตัณหา คือพญามาร พญามารครอบงำหัวใจของสัตว์โลกไง จะยิ่งใหญ่จะมหัศจรรย์ขนาดไหนก็อยู่ได้ พญามารทั้งนั้น

ฉะนั้น พระโพธิสัตว์ที่มีคุณภาพคือสร้างสมบุญญานิกายมา พระโพธิสัตว์ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่พยากรณ์ จะเปลี่ยนแปลงได้ จะพลิกจะย้อนกลับได้ แต่ถ้าพระโพธิสัตว์ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์แล้วจะต้องเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปในอนาคตกาล

สิ่งที่เกิดมา เกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ครองเรือนอยู่ มีความทุกข์ความยากทั้งนั้น เพราะอะไร เพราะมีพญามาร มีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยอำนาจวาสนาของท่าน ท่านออกบวช ๖ ปี ๖ ปีศึกษาค้นคว้ามา นั่นนะเผชิญกิเลสทั้งนั้นนะ เผชิญกิเลสเพราะความเพียรไง ความเพียรของพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ทำความเพียรให้เกิดมรรคเกิดผล ถ้าเกิดมรรคเกิดผล เห็นใหม่ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

ทางสายกลางในพระพุทธศาสนาจะมาจากไหนล่ะ พระพุทธศาสนายังไม่มี
พระพุทธศาสนายังไม่มี เห็นใหม่

เวลาของเรา เวลาประพฤติปฏิบัติ ธรรมะมีอยู่แล้ว จะเดินไปเผชิญหน้ามันเลย มันเอามาจากไหน แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี ๖ ปีเผชิญกับพญามารมากมาย มหาศาล ไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ นั่นกิเลสค้นหาความทะยานอยากมันบีบคั้น ทุกข์ใหม่

เหมือนเรา เราจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ก็ด้วยความเพียร ก็ด้วยความศรัทธา ก็ด้วยที่ว่าเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัย ที่พึ่งที่อาศัยอยู่จากภายนอก นี่มีความเชื่อนะ เพราะมีพระพุทธศาสนาแล้ว

ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เสวยวิมุตติสุขๆ เวลาประกาศธรรม เวลาประกาศธรรมแสดงอัมมจักขุ ขึ้นมา พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม นั่นนะ รัตนตรัยสมบูรณ์แบบ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีอำนาจวาสนามากมายมหาศาล มากมายมหาศาลขนาดไหน แต่มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนาอย่างน้อยแค่ไหน มากน้อยแค่ไหน

เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แต่ไม่เชื่อเลย ไม่เชื่อเพราะอะไร เพราะกิเลสมันขั้บมันดันใจ เป็นคนทันสมัย ยิ่งวัยรุ่นเดี๋ยวนี้ไง ไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อวิทยาศาสตร์

วิทยาศาสตร์เขาล้วงกระเป๋าเอ็งอยู่นั่นนะ แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญา การดำรงชีวิตไง มันเป็นเรื่องวิทยาศาสตร์ เพราะถ้าเราเข้าใจโลกแล้ว เราไม่ตื่นกับโลกไง

ในสมัยพุทธกาลนะ คนเราตื่นกลัวขึ้นมา กราบภูเขา กราบพระอาทิตย์ กราบดวงจันทร์ หวังพึ่งพาอาศัยทั้งสิ้นนะ แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว เวลาเสวยวิมุตติสุขๆ ไร เสวยวิมุตติสุข วิมุตติสุขนี้มันเป็นข้อเท็จจริงระหว่างโลกกับธรรม ถ้าเป็นทางโลกๆ มันเป็นทางโลกเข้ากันโดยธาตุ ถ้าที่มีบุญอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกประพฤติปฏิบัติ ๖ ปี ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ เวลาพรหมณ์พยากรณ์ พยากรณ์ด้วยความสามารถของเขา ด้วยความสามารถของเขาว่า จะออกบวชเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแน่นอน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกประพฤติปฏิบัติ ๖ ปี เขาก็ออกมาด้วย ออกมาอุปถัมภ์อุปัฏฐาก ก็อยากจะได้ฟังธรรมเหมือนเราที่กระหายกันอยู่นี้ไง

แต่เวลาอุปัฏฐากขนาดไหน ๖ ปี ๖ ปีมันทุกข์ยากมาขนาดไหนละ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วไง เวลาแสดงธัมมจักขุ แก่ปัญจวัคคีย์นี้แหละ ถ้าปัญจวัคคีย์ เวลาแสดงธัมมจักขุ นี้ประกาศศาสนา

พระพุทธ พระธรรม

พระสงฆ์ฯ ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมองค์เดียวเท่านั้น นี่มันอยู่ที่อำนาจวาสนา อยู่ที่บุญมีกุศลมากน้อยขนาดไหน แล้วฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเป็นข้อเท็จจริงมากน้อยขนาดไหน นี่ขนาดปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาด้วยกัน

ผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติปฏิบัติไม่เป็นก็บอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธัมมจักขุ ไม่สอนถึงทำสมณะ ไม่สอนถึงทำสมาธิ ประกาศสังฆธรรมไปเลยก็ให้ใช้ปัญญาไปเลย ใช้ปัญญาไปเลยโดยไม่ต้องทำสมาธิ สมาธิแก้กิเลสไม่ได้

เป็นความรังเกียจรังอนไปอีกนะ มันเป็นไปได้อย่างไร

ถ้ามันเป็นไปได้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไร เริ่มต้นจากปฐมยาม เวลาปฐมยาม เวลาทำความสงบของใจเข้ามา กำหนดอานาปานสติ กำหนดลมหายใจ เวลาจิตสงบแล้ว บุพเพนิวาสานุสติญาณ มัชฌิมยาม จุตูปปาตญาณ ปัจฉิมยาม อาสวัภขญาณทำลายอวิชชา มันมีที่ไปที่ไปทั้งนั้นนะ มันมีเหตุมีผลมีข้อเท็จจริงทั้งนั้นนะ

แต่เวลาในสมัยปัจจุบันนี้ไง ไม่เชื่อสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อวิทยาศาสตร์ เชื่อสติปัญญาด้วยปัญญาของตน ในสมัยปัจจุบันนี้โลกเจริญ โลกเจริญเพราะมีการศึกษา พอการศึกษา ทรัพยากรมนุษย์ไง มีคุณภาพ มีการศึกษา มีความรู้ มีความรู้ขึ้นมาไม่เชื่อใดๆ เลย เชื่อวิทยาศาสตร์

แต่ถ้าคนที่มีอำนาจวาสนาเขามีศรัทธาของเขา มีความเชื่อของเขา ถ้าเขาฝึกหัดปฏิบัติของเขาเนะ ให้เป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา ถ้าเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา นั้นมันจะเข้าสู่พระพุทธศาสนา

ไอ้ของมันพระพุทธศาสนาโดยการเทียบเคียง โดยการอ้างอิงไง เพราะอะไร เพราะพระพุทธศาสนาโดยสามัญสำนึกของคนมันเชื่อถึงมรรคผลนิพพาน พระพุทธศาสนาเนะเท่านั้น

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาโดยวาสนาของคนไง “ไม่ต้องทำสมาธิ สมาธิเป็นสมณะ แก้กิลสตีไม่ได้ ใช้ปัญญาไปเลย”

ปัญญาที่จะมีอำนาจวาสนาที่จะทะลุกิเลสตัดทอนความทะยานอยากให้เป็นธรรม เป็นตรงไหน ไม่เห็นมันมี ไม่มีเพราะอะไร ไม่มีเพราะมันไม่มีข้อเท็จจริงไง ถ้ามีข้อเท็จจริง มีความจริงในหัวใจของตนเนะ มันจะชัดจะแย้งสิ่งนี้ไม่ได้หรอก

ฉะนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธัมมจักขุ ใจ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๔ ฟังธรรมต่อเนื่องไปจนถึงเป็นพระโสดาบันทั้งหมด แสดงอนัตตลักษณะสูตรขึ้นมาเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ไปได้ยสะอีก ๕๕ ใจ

“เธอกับเรา ๖๐ องค์พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงเป็นทิพย์”

นี่ไง ถ้ามันพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงเป็นทิพย์ มันมีพยานทั้งนั้นนะ

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ สันติปฏิริโก รู้เฉพาะตน อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนพึ่งตัวเองไม่ได้ ฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญจวัคคีย์อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่มา ๖ ปี จะขอให้ผู้ชี้ทางที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นไปให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ไง เวลาเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปฉันอาหารของนางสุชาดา ทิ้งไปหมดเลย แล้วก็ต่อต้านด้วย

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาถึงญาณฯ แล้ว อุทกดาบส อาฬารดาบสก็เสียชีวิตไปแล้ว ปัญจวัคคีย์เขาอยู่มา ๖ ปี เขาฝึกหัดปฏิบัติ

นี่ฝึกหัดปฏิบัติ การประพฤติปฏิบัติทั้งหลายทั้งหมด ผลของมันคือสัมมาสมาธิ ผลของมันคือทำสมณะเป็นสัมมาหรือเป็นมิจฉา ถ้ามันมีความสงบมีความสงบพอสมควรแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงไม่ต้องสอนสมาธิไป

แต่โดยทั่วไปๆ นะ อนุปุปพิกถา ให้ทำงานเลย ไม่ใช่ว่าสอนสมาธิ ถ้าจิตใจของเขาไม่มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา เขาจะเข้าใจพระพุทธศาสนาได้อย่างไร

ถ้าเข้าใจพระพุทธศาสนา เริ่มต้น อนุปุปพิกถา ให้ทำงาน ทำงานของเขา ได้เสียสละขึ้นมาให้ได้สัมผัส เวลาจะฝึกหัดสมาธิฯ สมาธิมันคืออะไร สมาธิ สมาธิทำอย่างไร นี่ฝึกหัดสมาธิ เพราะเราเชื่อถึงมรรคถึงผลที่ครูบาอาจารย์ที่เทศนาว่าการกันไว้แล้ว

แต่ในสมัยพุทธกาล มันการศึกษาหรือการฟังธรรมฯ มันแสนยากไป ถ้าการฟังธรรม มุขปาฐะ ฟังธรรมจากพระโอษฐ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศนาว่าการขึ้นมาได้พระอรหันต์ ๖๐ องค์ไป “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เธออย่าไปซ้อนทางกัน”

มีธรรมจากมุขปาฐะ ๖๐ ปากที่เป็นพระอรหันต์ ไม่ติดบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เธออย่าซ้อนทางกัน เห็นไหม นี่ได้ฟังธรรมฯ

คนที่ไม่มีสิ่งใดที่เป็นพื้นฐาน อนุปุปพิกถา ให้เขาทำงาน

ทำงานทำไม

ทำงานฯ ก็ทำจากหัวใจของตน เพราะศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว การเสียสละก็เพื่อบุญกุศล บุญกุศลเพื่อใคร

ก็เพื่อหัวใจของตนเองไป เพราะศรัทธาในพระพุทธศาสนา

แล้วพระพุทธศาสนาสอนอะไร

สอนอริยสัจ ๔ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ไป

แล้วถ้าทุกข์ ทุกข์ของใคร เขาก็คิดของเขาเองใช่ไหม เพราะเขาเป็นเหตุปัจจัยของเขา เขาก็มีความทุกข์ความยากของเขาอยู่แล้ว ทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะขาดทรัพย์ ทุกข์เพราะเป็นหนี้ ทุกข์ นั่นทุกข์ภายนอกทั้งนั้นนะ

ทุกข์คือการเกิด ชาติปี ทุกข์ การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง

เกิดอะไร อะไรเกิด อะไรเกิดดับ

ก็อารมณ์ความรู้สึกในหัวใจนั่นไง เวลาสิ่งที่มีมันมีความทุกข์ความยากขึ้นมามันบีบคั้นหัวใจของตอนนี้ไง แล้วเวลามันจะดับ มันจะดับอย่างไร ถ้าไม่มีสติปัญญา มันก็ดับโดยธรรมชาติของมันไง

สิ่งที่มีอำนาจวาสนาไง ถ้ามีอำนาจวาสนา เวลามุขปาฐะ ฟังธรรมจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศนาว่าการขึ้นมา มีผู้เข้ามาศึกษาค้นคว้ามากมายมหาศาล เวลามีสตรีศรัทธาขึ้นมาแล้ว พวกเดียรถีย์นิครนถ์ก็ปลอมมาบวช เวลาคนที่มันทุกข์มันยากจากทางโลกขึ้นมา ก็มาบวชเป็นพระมากมาย พระเจ้าอโศกมหาราชจับสึกเป็นหมื่นเลย

ถาม “พระพุทธเจ้าสอนอะไร”

ตอบไม่ได้ ตอบไม่รู้ จับสึกๆ เพราะอะไร เพราะเขาบวชมาเพื่อฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ถ้าบวชขึ้นมาถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงก็ศึกษาพระพุทธศาสนา บริยัติ ปฏิบัติ บริยัติคือศึกษาขึ้นมาแล้ว คณฤชระ ศึกษาค้นคว้ามาเพื่อเผยแผ่ธรรม แต่ธรรมกถึก ธรรมกถึกปฏิบัติมาเพื่อชำระล้างกิเลส ชำระล้างกิเลสขึ้นมาให้มันเป็นข้อเท็จจริงในหัวใจของตน

กิเลสนะ มันตีไข่ เวลามันตีไข่ๆ ขึ้นมา ดูสิ เวลาเจ้าหน้าที่เขาพยายามศึกษาค้นคว้าของเขาไง เวลามันตีไข่ๆ ขึ้นมา มันมีปัญหาไปทั้งนั้นนะ ในทัศนคติ ในมุมมองของตนไง กิเลสมันตีไข่ มันตีไข่ขึ้นมา เราหลงระเหิงไปกับกลิ่นกำbrisของไข่นั้นไง

อารมณ์เหมือนกัน สิ่งทีกิเลสมันตีไข่ขึ้นมา เวลาเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจะให้ข้อเท็จจริงของเราขึ้นมา เวลากิเลสมันตีไข่ขึ้นมา หลงระเหิงไปกับทางโลกเขา

ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง เห็นไหม กึ่งกลางพระพุทธานุศาสน์ ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง
เจริญขึ้นมา เจริญขึ้นมาจากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของท่าน ถ้าฝึกหัด
ปฏิบัติของท่านขึ้นมา เห็นไหม

เวลาศาสนามันจะเจริญนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษาค้นคว้าขึ้นมา เวลาสิ่ง
ที่สหชาติเกิดร่วมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด นั่นข้อเท็จจริงทั้งนั้นนะ แล้วมัน
มีอำนาจวาสนาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนาคตังสญาณไป

อนาคตังสญาณ คนไหนมีอำนาจวาสนาที่เขาจะสิ้นชีวิตไปก่อน ไปเอาคนนั้นนะ เอาคน
นั้นเพราะถ้าเขาได้ฟังธรรม เขามีโอกาสของเขา เขาได้เกิดมรรคเกิดผลในใจของเขา เขาจะเป็น
อำนาจวาสนาของเขา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพุทธกิจ ๕ งานมหัศจรรย์ทั้งนั้นเลยละ เพื่อจะเล็งญาณ
เพื่อจะให้ได้ประโยชน์ๆ ใด ถ้าเขาได้ประโยชน์ขึ้นมา ถ้าเป็นข้อเท็จจริงนั้น มันเป็นอำนาจ
วาสนาของเขาไป นี่เกิดสหชาติ

เวลาเผยแผ่ศาสนา ศาสนารุ่งเรืองขึ้นมาเพราะอะไร มันเป็นข้อเท็จจริงพิสูจน์ได้ทั้งนั้นนะ
พิสูจน์ได้จากการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

ก่อนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรม ฤๅษีชีไพรเขามีของเขามาก่อนแล้ว
ได้พวกอภิถญา ไ้อพวกความรู้รู้อย่างนั้นมันเป็นของชั่วคราวๆ ทั้งนั้นนะ ทำได้ไหม ได้ แล้วทำ
ขึ้นมาเพื่ออะไร เพื่อเป็นผู้วิเศษ มันมีคุณค่าอะไร

ฤๅษีชีไพรของเขา พวกนี้พวกทำตามสมาบัติได้ ก็เกิดบนพรหมทั้งนั้นนะ เกิดบนพรหมก็
เวียนลงมาเกิดใหม่ มันจะมีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา

แต่พระพุทธศาสนาเวลาเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา มันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาจากในหัวใจของ
ตน ถ้าเกิดขึ้นมาจากในหัวใจของตน ที่เล็งญาณๆ นั้นประโยชน์ของเขา ประโยชน์ของเขาขึ้นมา
โดยข้อเท็จจริงอันนั้นไป

เวลาศาสนาเป็นครั้งเป็นตอนขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้สงฆ์ปกครอง
สงฆ์ สงฆ์ที่ดีงามๆ เป็นยุคเป็นคราวขึ้นมา กึ่งกลางพระพุทธานุศาสน์ ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง

ตั้งแต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดของท่าน ฝึกหัดปฏิบัติด้วยอำนาจวาสนาของท่าน เพราะท่านก็เป็นพระโพธิสัตว์เหมือนกัน

เวลาท่านเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ จะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอนาคตกาล ท่านรู้ได้อย่างไร ก็รู้ด้วยตัวของท่านเอง ใจ รู้ด้วยตัวของท่านเอง เวลาเริ่มฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สมาธิก็ทำได้ยาก เวลาสมาธิทำขึ้นมาได้แล้ว เวลาจะเข้าสู่มรรคสู่ผลใจ มันเป็นไปไม่ได้ มันขัดมันขวางทั้งนั้นนะ พิจารณากายๆ พิจารณาอย่างนั้นนะ มันไม่เป็นโล้เป็นพาย ลากความเป็นพระโพธิสัตว์ของท่าน ความลาเป็นพระโพธิสัตว์ของท่าน เวลาปฏิบัติของท่าน เออ! มันต้องอย่างนี้สิ มันแตกต่างกันเลย มันแตกต่างกันว่า เวลาจิตมันสงบแล้วถ้ามันเห็นกาย มันพิจารณากายขึ้นไป เวลาเกิดภาวนามยปัญญาที่มันเกิดขึ้น เออ!

ความแตกต่างมันมีไปทุกขั้นตอนตั้งแต่เราทำความสงบของใจที่เป็นสัมมาสมาธิ มันเป็นมิจาหรือเป็นสัมมา เป็นสมาธิๆ มันเป็นสัญญาอารมณ์ได้ทั้งนั้น เวลาคนมันพอใจสิ่งใด มันเพลิดเพลิดสิ่งใด มันไปเพราะอะไร เพราะกิเลสมันตีไข่

เวลากิเลสมันตีไข่นะ กลิ่นมันหอมหวาน เวลามันตีไข่ เราหลงระเหิงไปกับกิเลสที่มันปลิ้นมันปลี่ยน มันหลอกมันลวง เรายังไม่รู้ตัวนะ

แต่ถ้ามันเป็นทางโลก เวลาอาหาร เวลาผัดไทย โจ๊ก ไข่ไข่ใหม่ ถ้าไข่ใหม่ก็เป็นประเภทหนึ่ง

ถ้าเรามีศีลมีธรรมไม่ไข่ไข่ เพราะอะไร

เพราะคนเกิดมามีกายกับใจๆ เพราะคนเกิดมามีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดทั้งนั้น แล้วอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดนั้นมันอยู่ที่อำนาจวาสนาของคน มันเป็นจริตเป็นนิสัยของคน ถ้ามันไม่มีอำนาจวาสนามันก็หลงระเหิงไป ผัดไทย โจ๊ก ไข่ไข่ๆ กิเลสมันตีไข่ใจ แล้วก็ไปกับมันทั้งนั้นนะ เพราะอะไร

เพราะธรรมและวินัยไง กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง กึ่งพุทธกาลขึ้นมา ปัจจุบันนี้ในทางการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ พระที่มีการศึกษามาวช ไอ้โฮ! พุทธธรรมะแจ้วๆ เลย พุทธเป็นวิทยาศาสตร์

ก็มึงมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไง แล้วก็เทียบเคียงอารมณ์ความรู้สึกของตนไง ทำสมาธิ เป็นหรือเปล่า ทำสมาธิเป็นนะ มันสังเวชเลยละ

คนมีการศึกษาทำความเข้าใจยากมาก ความสงสัยกิเลสมันตีไข ตีไขมันก็ตีมันขวางไป ตลอด สิ่งที่ได้มามันก็กลิ่นของไข กลิ่นของกิเลสมันปลิ้นมันปล้อน

ถ้าเอาความเป็นจริงขึ้นมา ชำนาญในสี่ของตน ทำความสงบของใจเข้ามาให้ได้ ถ้าใจสงบแล้วมันมีความสุขของมันโดยธรรมชาติของมัน

คนที่ไม่มีวาสนาทำพุทโธไม่ได้ พุทโธไม่ได้ ครูบาอาจารย์ที่ดั่งามท่านสอนปัญญาอบรมสมาธิ ถ้ามันมีสติมีปัญญาจริงมันก็หยุดคิดได้ หยุดคิดได้ ถ้าหยุดแล้วมันก็คิดต่อของมันไป เพราะทำต่อเนื่องได้มากน้อยขนาดไหน ถ้ามันทำได้ไง

เพราะพระสารีบุตรปัญญาวิมุตติ พระโมคคัลลานะเจโตวิมุตติ

พระโมคคัลลานะเจโตวิมุตติ จิตสงบแล้วเห็นกายโดยสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง

การพิจารณาโดยจิต พระสารีบุตรปัญญาวิมุตติฯ ปัญญาทำให้ความสงบของใจเข้ามา ปัญญาทำให้จิตมันมีกำลังของมันขึ้นมาได้ แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นไปให้เป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา ถ้ามันเป็นปัญญา นี่พวกปัญญาชน นี่ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงไง

แต่เป็นพระอรหันต์ประเภทใดก็ได้แล้วแต่ สิ่งที่เป็นเหตุทักคะ ๘๐ องค์ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ อสวักขยญาณ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือสิ่งที่ชำระล้างกิเลส สิ่งที่สำคัญที่สุดคือมรรคของตัวเอง

ปัญญาๆ ปัญญาถ้าเข้ามาสู่มรรคสู่ผลของมันขึ้นมา มันจะเป็นข้อเท็จจริงของ พระพุทธศาสนาไง

ไฉนนี่กิเลสมันตีไข แล้วก็หลงระเริงกับไขของตน ถ้ามีศีลมีธรรมขึ้นมาไม่ใส่ไข เพราะธรรมชาติของคนไง คนเกิดมามีกายกับใจ อารมณ์ความรู้สึกความนึกคิดมันเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว ใส่ไขหรือไม่ใส่ไข

ถ้าไม่ใส่ไข มีศีลไฉ่ ถือพรหมจรรย์ไฉ่ สิ่งที่เราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ทำสมาธิของเราขึ้นมาให้ จิตมันตั้งมั่นขึ้นมาให้ได้ไง ถ้าจิตมันตั้งมั่นขึ้นมา เห็นไหม

โดยอำนาจวาสนานะ เวลาโดยการดำรงชีวิตไป ถ้ามันไม่ใส่ไข่มันก็ไม่มีการคลุกหมอม ถ้ามันไม่ใส่ไข่ อาหารของเรามันก็สู้คนอื่นไม่ได้ เขาใส่ไข่ฟอง เราจะใส่ ๕ ฟอง เขาทำอะไร เราทำมากกว่าเขา เพราะจะทำให้อาหารของเราจะเลิศประเสริฐกว่าคนอื่นเขาไป

เหมือนกัน เวลาจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา กิเลสมันปลิ้นมันปล้อนมันหลอกมันลวง มันใส่ไข่ ๕ ฟอง ๑๐ ฟองนู่นนะ มันออกไปตามแต่จริตนิสัยของแต่ละบุคคล

ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม ท่านพยายามจะทำความสงบของใจเข้ามาให้ได้ เราจะถือพรหมจรรย์ของเรา เราจะเอาสัมมาสมาธิ เราจะเอาความสงบสุขของเรา

ไม่ต้องห่วงหรอกว่าเราจะไม่พ้นทุกข์ แต่จะพ้นทุกข์มันจะพ้นทุกข์จากข้อเท็จจริง มันเสียดายชีวิต ชีวิตนี้จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะได้เกิดเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นมนุษย์ ๑๐๐ ปี ชีวิตนี้มีเท่านี้เท่านั้น จะทำหน้าที่การงานอย่างไร จะทำอะไรจะแสวงหาสิ่งใด จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้มากน้อยขนาดไหน ทั่วไวกับโลกนี้ทั้งสิ้น

เราบวชเป็นพระเป็นนักประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันไม่ถึงที่สุดแห่งทุกข์ มันก็เป็นอำนาจวาสนาของคนทั้งสิ้น เพราะมีวาสนาสะสมขึ้นมา พาหิยะพังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์ๆ เพราะแต่ละภพแต่ละชาติเขาฝึกหัดปฏิบัติมา

ก่อนที่จะมาสำเร็จเป็นพระอรหันต์ เวลาพาหิยะพังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าครั้งเดียวแล้วเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา พระสงฆ์มาก ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “มันเป็นอย่างนั้นได้จริงๆ หรือ”

“เขาทำของเขาไป เขาฝึกหัดปฏิบัติของเขาไป เขาสละชีวิตมา ล้มตายมาก็ภพที่ชาติแล้ว”

เพราะมันเป็นจริตเป็นนิสัยอย่างนั้นไป พังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์

โอ้เราอยู่จับชายฉิวพระพุทธรูปเจ้าไว้เลย ยิ่งปัจจุบันนี้ธรรมและวินัย พระไตรปิฎกกดเอาเลย สงสัยอย่างใด อริยสังข์ข้อไหน สอนที่ไหน เดียวนี้กดได้หมดนะ คอมพิวเตอร์นี่ แล้วเราจะ

คอมพิวเตอร์มันไม่มีชีวิตนะ เขาว่าต่อไปจะน่ากลัวมาก มันจะฉลาดกว่าคนอื่น เพราะคนก็
สมองเท่านี้แหละ คอมพิวเตอร์มันประมวลขึ้นมา โอ้โฮ! เครื่องยนต์กลไกมันสร้างได้ทั้งนั้นนะ แต่
มันไม่มีชีวิตของมันหรอก แล้วมันจะเป็นปัญหากับโลก เขายังตื่นเต้นกันอยู่ตลอดเวลา

แต่ของเราละ กิเลสมันตีไป มันไปทั่วของมันนะ

ถ้าเอาจริงเอาจังของเราขึ้นมา เราจะทำความสงบของใจเราเข้ามาให้ได้ ถ้าทำความ
สงบของใจเราให้ได้ ไม่ใช่ใช่ ไม่ใช่ใช่ ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับแล้วถ้ามันรู้มัน
เห็นของมันขึ้นมา จากศีล สมาธิ ปัญญา เวลาเกิดภาวนามยปัญญาที่มันเกิดขึ้นขึ้นมา นั่นแหละ
มันจะมาเป็นมรรคเป็นผล

แต่กิเลสมันปลิ้นปล้อนไป ดูลิ ไชนกกระทา ไขไก่ ไขเบ็ด ไชนกกระทาออกเทศ ความหนา
ของกระทากับเปลือก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ “เราเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา”

เราเป็นไก่ตัวแรก ไก่ตัวแรก อาสวัชชญาณทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา นี่ฟองไข

เวลาจิตถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา มันจะรู้มันจะเห็น
ของมัน มันจะเป็นข้อเท็จจริงของมัน ถ้าเป็นข้อเท็จจริงของมัน เห็นไหม เวลาไขแต่ละประเภท ไชน
กกระทาออกเทศเปลือกมันแข็ง ลูกมันใหญ่ ดูลิ มันฟักของมันขึ้นมา เขาฟักขึ้นมา นกกระทาออกเทศ
เขาก็ทำของเขาขึ้นมาได้ มันแต่ละประเภทๆ อำนาจวาสนาจริตนิสัยของแต่ละคนไม่เหมือนกัน

แต่ถ้าไอ้ผู้ที่เป็นปัญญาชนไม่เชื่อสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อวิทยาศาสตร์ ไอ้พวกนี้มันเป็นไข
ไดโนเสาร์

ไดโนเสาร์มันสูญพันธุ์ไปแล้ว แต่ทางวิชาการเราก็คิดได้นะ พิสูจน์ได้ มันมีไขไดโนเสาร์นะ
เป็นฟอสซิลขึ้นมา เขาขุดค้นค้นคว้ามาได้ ไขไดโนเสาร์

เราไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น เราเชื่อวิทยาศาสตร์ มันก็จินตนาการว่ามันเป็นไดโนเสาร์ มันจะหาไข
หากิเลส

หาที่ไหน มันสูญพันธุ์ไปแล้ว อดีตอนาคต ปัจจุบันนี้ดี มันจะเป็นไขไก่ ไข่เปิด ไข่ต่างๆ อาหาร ไข่วันหนึ่งประเทศไทยนี้ ๔๐ ล้านฟอง แล้วไขในโลกนี้ต่อวันมันใช้ไข่ก็สิบล้านฟอง นี่เห็นหมดนะ มันเป็นอะไร มันเป็นอาหาร มันเป็นการดำรงชีวิตไง แต่คนใช้ปัจจัย ๔ คืออาหารนั้นเพื่อดำรงชีวิต คนเวลาใช้สติใช้ปัญญาทำหน้าที่การงานของตน ได้เงินเป็นแสนๆ ล้าน หมื่นๆ ล้าน ได้เป็นเศรษฐีโลก ได้เป็นอะไร เพราะเขามีปัจจัยดำรงชีวิตไง

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่ากิเลสมันดีใจๆ มันดีให้เรากลุ่มเราหลง มันดีให้เราพลิกเราแพลง ดีให้เราทำอะไรได้ล้มลุกคลุกคลานไปทั้งนั้นนะ แล้วถ้าไม่มีวาสนาหาไขตัวเองไม่เจอ หากิเลสไม่เจอใจภาวนาไม่เป็นไม่รู้จักกิเลสอีกต่างหาก แต่ไม่รู้หรือว่า กิเลสมันดีใจ มันหลงระเหิงไปกับความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ความรู้สึกนึกคิด ทำความสงบของใจเป็นหรือไม่

ถ้าทำความสงบของใจเป็นขึ้นมา ทำความสงบของใจเข้ามามันมหัศจรรย์ในหัวใจของตน สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน

ถ้าทำความสงบของใจตัวเองได้มีความปกติสุขนะ เวลาเราเป็นชาวพุทธ เราจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เราก็จะแสวงหาที่ที่เราทำของเราได้ แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติเริ่มต้นขึ้นมา แนวทางปฏิบัติมากมายมหาศาล ให้ประพฤติปฏิบัติไปเถิด เพราะจริตนิสัยของคนมันก็แตกต่างกันไป ถ้ามันแตกต่างกันไปนะ ที่ไหนจะสอนอย่างไร จะทำอย่างไร ฟังทั้งนั้นนะ

กาลามสูตร ต้องพิสูจน์ตรวจสอบ มันเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่ ถ้าไม่เป็นข้อเท็จจริงมันเสียทั้งเวลา เสียทั้งโอกาสในการกระทำทั้งสิ้น แล้วอยู่ที่วาสนาด้วยนะ ถ้าอ่อนแอ กระแสสังคมพัดไปพัดมา อุปทานหมู่จะชอบ ที่ไหนปฏิบัติ ที่ไหนบรรลุนิพพานมากมายมหาศาล ไหลกันไปเป็นแถบเป็นแถว

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดปฏิบัติของท่าน ท่านเอาจริงเอาจังของท่าน ศึกษาค้นคว้าขึ้นมาให้เห็นจิตของตน ถ้าจิตของตนคือทำความสงบของใจของตนเองได้ ถ้าทำความสงบของใจของตัวเองได้ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แม้แต่สัมมาสมาธิ ใครก็มาชักนำชักจูงเราไม่ได้

ไอนั้นมันเป็นอุปทานหมู่ไง เวลาแค้นบ ไขร้อยฟอง พันฟอง หมื่นฟอง ต้มเป็นไข่แดงซะด้วยนะ นี่ไง แค้นบๆ แล้วนี่พูดถึงกิเลสตัณหาความทะยานอยากมันเป็นอย่างนั้นไหม นี่มันเป็น

กระแสน้ำในทะเลโลกใบนี้ ไก่บนไข่ที่เป็นพันๆ ฟอง ไก่บนด้วย พอไก่บนเสร็จแล้วได้แจกทานอีกต่างหาก โอ้โฮ! บุญกุศลมากมาย

หัวใจแห่งผาก ไม่รู้จักใจของตน เสียโอกาสในการเกิดเป็นมนุษย์

ระดับของท่าน ระดับของท่านในลัทธิศาสนาใดเขาก็สอนทั้งนั้นนะ สิ่งที่เราเสียสละเพื่อสังคม เพื่อสิ่งที่ดีงาม เราก็ทำ ทำแล้วถ้ามีสติปัญญาขึ้นมากก็เพื่อจริตนิสัย เพื่อการฝึกหัดปฏิบัติของตน ถ้าเพื่อการฝึกหัดปฏิบัติของตน มันเป็นความเพียร ความวิริยะ ความอดทนสาหัส

มนุษย์จะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ถ้าความเพียรของเรา เราจะตั้งสัจจะจะมีการฝึกหัดปฏิบัติ จะได้มากได้น้อยขนาดไหน เติบโตจนกระทั่งสมาธิภาวนา ไม่ต้องไปซื้อเกี้ยวซื้อคร้าน

การฝึกหัดปฏิบัติที่ไม่ได้ผลเพราะขาดการทำต่อเนื่อง ถ้าขาดการทำต่อเนื่อง

เวลาพระเจ้าเข้าพรรษา ออกพรรษาไป เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านวิเวกไป ท่านฝึกหัดปฏิบัติของท่านไปก็เพื่อค้นหาหัวใจของตน ถ้าค้นหาหัวใจของตนนะ ถ้ามันมีคุณธรรมนะ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตสงบระงับแล้วมันมีความสุข มันมีที่พึ่งที่อาศัย

พอมันมีที่พึ่งที่อาศัย เห็นไหม เริ่มต้นเราก็อาศัยครูบาอาจารย์ไปก่อน ถ้าอาศัยครูบาอาจารย์ไปก่อน ถ้ามันเป็นธรรมเป็นวินัยขึ้นมา เราก็จะอาศัยศาสนา อาศัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่เป็นภาคการศึกษา ภาคการทดสอบ

ถ้าเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมานะ ทำความสงบของใจให้ได้ ทำความสงบของใจให้ได้ด้วยสติด้วยปัญญาของตน สติปัญญา

ถ้าเราเป็นคนกำหนดพุทโธไม่ได้ เราทำสิ่งใดไม่ได้นะ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอบรมสมาธิมีสติปัญญาเท่าทันความรู้สึกรู้สึกนึกคิด มหัศจรรย์นะ ความคิดคิดขนาดไหนก็แล้วแต่มันต้องหยุดคิด ถ้ามันหยุดแล้วเราขาดสติ เราไม่เท่าทันใจ แต่ถ้าเราเท่าทันนะ มันหยุดขณะที่เรามีสติปัญญาเท่าทันความรู้สึกรู้สึกนึกคิดนี้ หยุด มันรู้มันเห็นทั้งหมดนะ แล้วมันก็สวัสดีต่อ ใจที่มันหยุดแล้วมันสวัสดี มันจะทำให้เราเริ่มมีหนทางไป ความคิดมาจากไหน คิดเพื่ออะไร คิดแล้วทำไมมันทุกข์ยากขนาดนี้

ถ้าไม่มีสติปัญญา กิเลสมันก็ตีใจ มันผสมกับความคิดเราไปตลอดเวลาทั้งสิ้น ถ้าเรามีสติปัญญามันก็หยุดของมันได้ แล้วถ้ามันหยุดแล้ว มันเสวยแล้วมันหยุด เสวยแล้วปล่อยให้ เราเห็นได้ แล้วจะทำให้มันมันคงขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้ามันเสวยแล้วมันปล่อยให้ แต่ถ้าสติปัญญาเราไม่ละเอียดพอ เราจะต่อเนืองไปอย่างไร

ชำนาญในวิธีๆ คือพุทโธๆ ถ้าจิตมันสงบ เราชำนาญในการกระทำของเรา เราอยู่กับพุทโธของเรา เราอยู่กับลมหายใจของเรา เราอยู่กับสิ่งต่างๆ ทั้งสิ้น เวลาจิตมันสงบมันรู้มันเห็นของมัน ถ้ารู้เห็นของมัน แล้วอารมณ์ วางอารมณ์อย่างไร ตั้งสติอย่างไร เอาอย่างนั้น เอาอย่างนั้นนะ

เหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ สัมมาสมาธิก็เกิดจากเหตุ

ไม่ใช่นึกเอาคิดเอา ไม่ใช่ให้กิเลสมันตีใจ กิเลสมันตีใจแล้วเป็นอย่างนี้ๆ

เป็นอย่างไร ถ้ามันเป็นอย่างนั้นนะ ก็อุปาทานหมู่ไง

ในการฝึกหัดปฏิบัติ ถ้าคนมันด้อยปัญญา ชอบอย่างนั้น กระแสลากันไป พากันไป “เราเหมือนกัน เราเป็นเหมือนกัน เป็นเหมือนกันเลย”

ก็เหมือนสิ เพราะอะไร เพราะหัวหน้ามันเป็นอย่างนั้นไง หัวหน้ารับรู้ได้แค่ไหนนั้นไง แล้วยังบอกวิธีการอีกต่างหากนะ “ทำอย่างนี้ถูกๆ”

กาลามสูตร ใจเราสงบสุขจริงหรือไม่ มันเป็นข้อเท็จจริงหรือเปล่า แคร์รักษาจิตยังรักษายาก

ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ใจนี้รักษาได้ยาก แล้วพอจะฝึกหัดปฏิบัติให้เป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา พอมันเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมาจะรักษาอย่างไร

การรักษา ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ มีข้อวัตรปฏิบัติของเรา แล้วถ้าข้อวัตรปฏิบัติของเรา มันภูมิไฉนะ มันโล่งมันโถง มันปลอดมันโปร่ง เพราะอะไร เพราะมันไม่ไปแบกหามสิ่งใดไฉ

เห็นไหม เรามีการศึกษา เราค้นคว้ามาทั้งสิ้น ไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อวิทยาศาสตร์ มันพูดธรรมดาๆ เลยนะ คือมันพูดวิทยาศาสตร์ไป พูดทางโลกไป เพราะอะไร

เพราะว่า สิ่งที่มีมันเป็นจิต สิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงมันพูดไม่ได้ สิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงนะ จิตเป็นอย่างไรๆ แต่ถ้าเปรียบเทียบไป เป็นวิทยาศาสตร์นะ โอ้! มันแจ่มๆ เลยนะ มันดีไซ ก็ฟอง เอกก็ฟอง เอามากน้อยขนาดไหน โอ้คนฟังอ้าปากเลย โอ้! มันเข้าใจหมดนะ

ก็มันเป็นโลกใจ ก็มันเป็นความรู้สึกนึกคิดของเรานี่ไง แล้วจิตสงบละ

ถ้ามันจิตสงบขึ้นมา คิดอย่างไร วางอารมณ์อย่างไร

ถ้าวางอารมณ์แล้ว สิ่งที่มีมันเคยทำความสงบของใจได้เพราะอารมณ์อย่างนี้ จำไว้ แล้วคราวหน้าทำ พยายามทำของเราอีก ถ้ามันทำของมันได้ ทำของเราได้เพราะอะไร เพราะด้วยความชำนาญไป ด้วยการฝึกหัดนี่ไง

คุณก็ฟ้าสี ช้อมๆ มันจะได้แข่งหรือเปล่า ช้อมตลอด

ไฉนเหมือนกัน เราฝึกหัดของเรา นี่คือการช้อม ถ้ามันสมดุลงพอดี มันปล่อยวาง เออ! ขอบใจ แล้วดูแลรักษา แล้วถ้ามันมีความสงบของใจของเราได้แล้วนะ ถ้ามีอำนาจวาสนาน้อมไปเห็นสติปัญญา ๔ ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิตตามความเป็นจริง นั่นจะเป็นแนวทางสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง

ไฉนที่กิลเลสตีไซ วิปัสสนิกทั้งนั้นนะ นึกกาย นึกเวทนา นึกจิต นึกธรรม มันนึกเอาๆ

ไม่นึกมันก็มา เวทนานี้ มันบีบมันคั้นด้วย นั่งเดี๋ยวก็นั่งแล้ว เวทนาเป็นเรา เราเป็นเวทนา ทุกข์เกือบตาย ถ้าจิตสงบแล้วนะ เวทนามา จับเวทนาเลย เป็นสัมมาสมาธิ

เพราะเอ็งใจไป เพราะกิลเลสตีไซใจ เอ็งถึงได้ทุกข์ได้ยากอย่างนั้น

ถ้าจิตมันสงบแล้ว เวทนา มันจับเวทนา เวทนาไม่ใช่เรา เราไม่ใช่เวทนา

เวทนาเป็นเราหรือ ถ้าเป็นเรา เวลาเวทนามันไม่มี เราก็ต้องสูญสลายไปสิ เวลาเราปกติไม่เห็นเวทนาความเจ็บปวดมันมาเลย ความเจ็บปวดมันมาจากไหน เพราะจิตมันไปเสวย มันไปรับรู้ใจ ถ้าจิตสงบแล้วถ้ามันเห็นเวทนา มันจับเวทนาได้ มันพิจารณาเวทนาได้นะ

นี่ไง จิตมันเห็นกาย เห็นกายอย่างไร เห็นกายอย่างเรานี่ไซ้ใหม่ เห็นกายอย่างเราผู้หมอม
ไม่ได้หรอก หมอมันเปลี่ยนอวัยวะได้หมดเลย มันผ่าได้หมดเลย เห็นคนใช้เดินมามันรู้นี่เป็น
เพราะอะไร เพราะการดำรงชีวิตมันเกิดโรคภัยไซ้เจ็บนั่นไง

หมอมมีความชำนาญมาก มีความชำนาญมากเพราะการศึกษา สติปัญญาเดี๋ยวนี่มัน
ถ่ายทอดกันด้วยมากมาย แล้วเรามีความชำนาญในสิ่งใดละ นั่นเป็นวิชาชีพทั้งนั้นนะ แต่ถ้าหมอ
ปฏิบัติอย่างนั้น หมอคนนั้นที่ชำนาญมาก ถ้าหมอคนนั้นทำความสงบของใจได้ แล้วหมอคนนั้น
เห็นกาย เขาจะรำพันเลยว่า เฮ้ย! มันไม่เหมือนกัน

ไอ้ที่เขาทำนั่นคือความชำนาญของเขา วิชาชีพของเขา ถ้าจิตเขาสงบแล้ว ถ้าเขาเห็นกาย
เห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง นี่ไง มันเห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริงในหัวใจของตน
มันสะท้อนกิเลสนะ คือมันเห็นกิเลสไง มันรู้จักกิเลสไง ถ้ารู้จักกิเลสขึ้นมา มันฝึกหัดปฏิบัติไป
มันจะสะท้อนเข้ามาในใจของตนแล้ว

ถ้ามันสะท้อนเข้ามาในหัวใจ นี่ไง สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน

สมถกรรมฐาน ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน การทำความสงบของใจเข้ามามันก็ผ่าน
กิเลส ผ่านกาย ผ่านเวทนา ผ่านจิต ผ่านธรรม เพราะคนมีสามัญสำนึก

เวลามันผ่านกาย ผ่านเวทนา ผ่านจิต ผ่านธรรม เพราะอะไร

เพราะเรานั่งสมาธิ เราก็ระลึกร่างกายได้ เราก็พยายามนึกภาพกายของเรา มันเป็นเรื่องโลกๆ
เรื่องที่ว่า เราไม่นับถือศาสนาใดๆ เลย เรานับถือวิทยาศาสตร์นี้แหละ เพราะมันเป็นเรื่องทฤษฎี
เรื่องข้อเท็จจริง เรื่องวิชาการที่ใครก็คิดได้ ใครก็รู้ได้ มันก็คิดของมันอย่างนั้นไง เวลานี้ทำสมถะ
นะ มันก็ผ่านอย่างนี้เข้ามาเหมือนกัน แล้วผ่านเข้ามา เพราะสิ่งนี้มันเป็นขั้นของสมถะไง

ถ้าขั้นสมถะ เราจะพิจารณาอย่างไรก็ได้เพราะเป็นปัญญาอบรมสมาธินี้ไง แล้วสิ่งที่ว่า
รับรู้อะไรขึ้นมา ถ้ามันหยุดคิดหรือมันพิจารณากายจนมันเป็นตัวของมันเอง คือมันปล่อยเข้ามา
ว่า พิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม พิจารณาแล้วมันรู้มันเข้าใจ มันปล่อยเข้ามา เห็นใหม่
วิปัสสนา สติปัญญา ๔ ในทางโลกไง ถ้าในการฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเป็นพระกรรมฐานจะบอก
ว่าเป็นสติปัญญา ๔ ปลอดภัย

สติปัฏฐาน ๔ ปลอมๆ เพราะมันเป็นสติปัฏฐาน ๔ แบบโลกๆ มันเป็นสติปัฏฐาน ๔ แบบ
กิเลสมันตีไข มันตีไข มันเจียวไข มันทอดไข จะเป็นไขดาว จะเป็นไขห่อ ห่อปุ จะเป็นไขอะไรละ
พิจารณาได้ทั้งนั้นนะ มันเป็นไปได้ทั้งนั้นนะ เป็นเหมือนกัน แต่ทำไมไม่รู้จักกิเลสละ ทำไมไม่เห็น
กิเลสละ ทำไมไม่เป็นข้อเท็จจริงละ มันเหมือนกัน

ฉะนั้น เราเทศนาว่าการตลอด นี่เป็นสติปัฏฐาน ๔ ปลอมๆ

แต่ถ้าเป็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริงนะ สมณสาธูป บวชเป็นพระๆ มา ฆราวาส
นิสัยฆราวาส พระบวชแล้วห้ามใช้ชีวิตแบบฆราวาส ฉะนั้น ๕ พรรษาขึ้น ๕ พรรษาขึ้นเขาฝึกหัด
ปฏิบัติขึ้นมาจะเข้าถึงสมณสาธูป สมณสาธูปขึ้นมา เห็นไหม

จิตของคนที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เริ่มต้นขึ้นมา เรามาจากโลก สิ่งที่เป็นโลกๆ มันติดตามมา
ทั้งนั้นละ แล้วถ้าฝึกหัดปฏิบัติอย่างไรก็แล้วแต่ มันเป็นเรื่องที่ความเป็นโลกนี้ กิเลสมันตีไขมา
ตลอดเวลาทั้งนั้นนะ ถ้ามีอำนาจวาสนา ที่เราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เราไม่ใส่ไข

โดยธรรมชาติ อาหารเราสั่งได้ เราไม่ใส่ไข เขาก็ไม่ใส่มาให้ ถ้าบอกเราใส่ไข ใส่ ๒ ฟองด้วย
พิเศษ เอาชนิดพิเศษๆ กิเลสมันก็ต้องมากขึ้นธรรมดา เพราะเราต้องจ่ายมากขึ้น ถ้าเราไม่ใส่ ราคา
ก็ถูกลง ถ้าไม่เป็นความจริง เพราะอะไร

เพราะเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเกิดมาจริงตามสมมุติไง มัน
เป็นโลก เป็นโลกเพราะคนเกิดมามีกายกับใจใจ มันมีวิชชาสมาพร้อมกับชีวิตของเราไง มันเป็น
ข้อเท็จจริงโดยทางโลกอยู่แล้ว แล้วฝึกหัดปฏิบัติธรรมไป โลกกับธรรม

ถ้าเป็นธรรมๆ ใจ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

จิตมันรู้ มันตื่น มันเบิกบานหรือไม่ ถ้าจิตมันรู้ มันตื่น มันเบิกบาน ใ้โฮ! มันขึ้นบานนะ
แล้วพอมันขึ้นบาน มันฝึกหัดปฏิบัติมันจะเอาจริงของมันขึ้นมา

เพราะสุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตมันสงบระงับเข้ามาแล้ว แล้วมันออกรู้ได้เห็น นั่น
แหละ มันจะเป็นไขนกกะทาแล้วละ ไบมันใหญ่ มันฟักออกมาแล้วตัวมันใหญ่ พอจิตมันสงบ
ขึ้นมามันออกรู้ได้เห็น เห็นนิมิตใจ เยอะแยะมากเวลานั่งจิตสงบแล้ว ใ้โฮ! เทวดา อินทร์ พรหม
มา มันมีมโหรีปี่พาทย์มาตีดนตรีให้ฟัง มันเป็นอย่างนั้นหมดละ เพราะอะไร

ปุถุชน กัลยาณชน ปุถุชนคนหนา หนาไปด้วยไข กิเลสมันตีไขใส่ให้มากมาย เวลาทำความสงบทำได้ยาก จากปุถุชนเป็นกัลยาณชน ปุถุชน มันแยกเลย สิ่งที่ได้รู้ได้เห็นขึ้นมามันเป็นมาอย่างต่อเนื่อง จิตมันส่งออกมันถึงรู้ใจ

ครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัตินะ รู้เห็นสงเห็นแสงขึ้นมา จิตสงบ จิตรู้ ถ้าจิตมันสงบโดยสัมมาสมาธิ จิตสงบโดยที่ไม่ส่งออก ไม่รู้ไม่เห็นขึ้นมา มันเป็นสมาธิใหม่

เขาเป็นสมาธิโดยที่ไม่รู้ไม่เห็นอะไรเลย เขาเป็นสมาธิที่ตั้งงามด้วย แล้วเป็นสัมมาสมาธิที่ดีงามขึ้นมา ถ้าฝึกหัดปฏิบัติจนจิตมันมีกำลังของมันขึ้นมา ถ้าจิตไม่มีกำลังมันจะโน้มไปเห็นอะไร มันจะโน้มอะไรไปได้ มันโน้มไปไม่ได้ นี่ไง ปุถุชน กัลยาณชนไง

พอมันโน้มไปไม่ได้มันก็ไปรู้ไปเห็นนี่ไง คุ้ม! เห็นนั่นเห็นนี่ เห็นอะไร

เห็นเป็นประโยชน์อะไร เห็นนั่นคือพลังงานที่มันส่งออกทั้งสิ้น

โดยธรรมชาติของกิเลสนะ พญามาร สิ่งที่เป็นเจ้าวัฏจักรมันควบคุมลูกหลานมันมากมาย มหาศาล มันจะหลอกมันจะลวงอย่างใดหลงไหลไปหมด ไม่ต้องไปโทษใคร มันเป็นข้อเท็จจริงในใจของตน สิ่งที่เกิดที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันพร้อมไปด้วยครอบครัวของมาร

เวลาครอบครัวของมาร เห็นใหม่ ผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเริ่มจากหยาบๆ การทำความสงบนั้นมันเป็นข้อเท็จจริงของจิต ถ้าโดยธรรมชาติเป็นปุถุชนคนหนา โดยธรรมชาติความรู้สึกนึกคิดมันเป็นความรู้สึกนึกคิด มันเป็นข้อเท็จจริงสิ่งมีชีวิต

สิ่งมีชีวิตประเภทใด

อบายภูมิ ตั้งแต่สัตว์เดรัจฉานลงไปทำบุญทำบาปได้ แต่บรรลุนิพพานไม่ได้ เขาไม่มีความสามารถจะทำได้ขนาดนี้หรือ มันจะทำได้เริ่มต้นจากมนุษย์ มนุษย์ขึ้นมาเพราะอะไร

เพราะโดยธรรมชาติมนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมนุษย์มีสมอง มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมนุษย์มีศีลมีธรรม เทวดา อินทร์ พรหมขึ้นไป เขามีศีลมีธรรมของเขาได้ไง นี่พูดถึงว่า ถ้ามีสติปัญญาเข้าถึงธรรมไง

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเป็นปุถุชนเป็นทางโลก เวลาสิ่งที่เกิดขึ้นๆ มันเกิดขึ้นกับอะไร เกิดขึ้นจาก จริต เกิดขึ้นจากนิสัย เกิดขึ้นจาก กุศลลา ธมฺมา อกุศลลา ธมฺมา

เวลามันข้อเท็จจริง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดปฏิบัติของท่าน ท่านเอาจริงเอาจัง ของท่าน ถ้ามันไปรู้สิ่งใดมันส่งออกทั้งนั้นนะ เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา พยายามทำความสงบของ ใจเข้ามาให้ได้ ถ้าใจสงบระงับเป็นข้อเท็จจริงแล้วนะ มันไม่เห็น

ที่มันไม่รู้มันไม่เห็น เพราะอะไร

โดยธรรมชาตินักปฏิบัติทั้งสิ้น เวลาข้อเท็จจริงขึ้นมา สมถกรรมฐานยกขึ้นสู่วิปัสสนา กรรมฐาน สมาธิทำไม่เป็นทำไม่ได้ กิลเลสตีไฉนนะ มันเหลวแหลกไปหมดละ มันวนอยู่กับกระแส โลก ถ้ากระแสโลกมันก็เป็นอภิญญาไป สิ่งที่เป็นอภิญญามันรู้มันเห็นของมัน นี่กระแสโลก นะ

แต่ถ้ามันข้อเท็จจริง สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน เพราะว่ามันเป็นสุตมยปัญญา จิน ตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา นี่พูดถึงพระพุทธศาสนานะ

แต่ถ้ามันนอกจากพระพุทธศาสนาไปมันก็เป็นประชาธิปไตย มันเป็นสิทธิเสรีภาพ มันจะคิด สิ่งใดก็ได้ มันเป็นปัญญาชน นั้นเรื่องของโลกไปเลย

แต่ถ้าเป็นเรื่องของธรรม โดยข้อเท็จจริง การศึกษาค้นคว้าของมนุษย์นี้สุตมยปัญญา ทั้งสิ้น ถ้ามันเป็นนักวิทยาศาสตร์ พระที่ฝึกหัดปฏิบัติสูงส่ง สูงที่สุดก็จินตมยปัญญา ถ้ามันจะเข้า สูภาวนามยปัญญาได้ ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาละ สมถกรรมฐานยกขึ้นวิปัสสนากรรมฐาน

เขาถึงพูดไป “อะไรๆ ก็ต้องภาวนามยปัญญา”

ปัญญาเกิดจากการภาวนา

ปัญญาเกิดจากภาวนา ใจดวงใดไม่มีมรรค ใจดวงนั้นไม่มีผล

ถ้าภาวนามยปัญญา เกิดจากจิตตภาวนา ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา มันมีภาวนามย ปัญญา แล้วจิตนั้นมันถึงจะรู้ตามข้อเท็จจริงอันนั้นว่า สิ่งของมันแตกต่าง มันแตกต่างอย่างไร

ไม่อย่างนั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านจะสอนลูกศิษย์ลูกหา สร้างธรรมทายาทขึ้นมาได้อย่างไร

สิ่งที่มันจะได้ขึ้นมามันมีเหตุมีผลไง บุคคล ๔ คู่ไง คู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ มันอยู่ชั้นไหน อยู่ในระดับใด มันอยู่ที่อุคคิภาวะ อยู่ที่ว่าเวลาเขาถามปัญหา รู้ทันทีเลย อ้าปากมานี้ทันทีเลยนี่ไง มันไม่ให้กิเลสมันตีไข่

กิเลสมันตีไข่เนะ แล้วมันมีกลิ่นหอม มีรสมีชาติไปกับมัน ทั้งๆ ที่มันก็มีรสมีชาติอยู่แล้ว นี่ไงสิ่งที่ปุถุชน กัลยาณชนนี่ไง ปุถุชนคนหนา ปุถุชนคนหนาจิตใจมันหนาไปด้วยอวิชชา หนาไปด้วยความไม่รู้ หนาไปด้วยครอบครวัของมารทั้งสี่

ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา มันจะไม่ใส่ไข่ ไม่ใส่ไข่มันก็จะป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิคือการตัดแยกจากความเป็นจริงขึ้นมาตามข้อเท็จจริงที่การฝึกหัดปฏิบัติตามจริตตามนิสัยของแต่ละบุคคล ไม่มีสูตรสำเร็จ ไม่มี

ฉะนั้น เวลากรรมฐานในพระพุทธศาสนา การภาวนา ๔๐ ห้อง การทำความสงบ ๔๐ วิธีการ ทำอย่างไรก็ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐมาก ไม่ทำให้คับแคบ เปิดกว้างให้กับจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะสร้างบุญสร้างกุศลมาากน้อยขนาดไหน แล้วฝึกหัดปฏิบัติของเราด้วยศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา

ถ้ามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา รัตนตรัยไง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พุทธะๆ พุทธะคือผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พระธรรมๆ พระธรรมคือธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เทศนาว่าทำให้เราเป็นแนวทางในการฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา

แล้วถ้าแนวทางปฏิบัติขึ้นมา มันอยู่ที่เราปฏิบัติขึ้นมาได้จริง ข้อเท็จจริงหรือไม่ ถ้าได้ข้อเท็จจริงขึ้นมามันก็เป็นส่วนหนึ่ง แล้วที่เขาปฏิบัติขึ้นมา เขาปฏิบัติเข้ามาด้วยวิธีการอย่างไร เรื่องของเขานะ นั่นเรื่องของเขา แต่ถ้าเรื่องของเขา ถ้าเขาทำความเป็นจริงได้นะ เขาจะรู้เหตุรู้ผลในทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ อริยสัจ ข้อเท็จจริง

ถ้าข้อเท็จจริง เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านเอาตรงนี้ เอาตรงที่ว่า คนรู้จริงเห็นจริง วิธีการอย่างไรก็ได้ ขอให้รู้จริงเห็นจริงขึ้นมาด้วยอำนาจวาสนาของตน

ทีนี้สิ่งที่เราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาบอกว่า สิ่งนั้นเป็นโลก สิ่งนั้นเป็นธรรม มันไม่จริง ๆ

มันไม่จริงก็ด้วยมันข้อเท็จจริงไง มันไม่จริงด้วยข้อเท็จจริง ถ้ามันจริงขึ้นมา เราฝึกหัดปฏิบัติของเราเข้ามา สมณสารถุ มันมีรูปแบบ แล้วเวลาฝึกหัด บุคคล ๔ คู่มันเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมา มันเป็นขึ้นมาอย่างไร

ถึงได้บอกว่า สิ่งที่ว่าสมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน ทั้งหมดตายตรงนี้ ยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่ได้

การทำความเข้าใจของใจได้บ้าง มันจะออกรู้ได้เห็นอย่างที่รู้ที่เห็นนั่นแหละ แต่มันไม่เห็นกิเลสของตัวเอง ถ้ามันเห็นกิเลสของตัวเองะ มันอึ้งเลย นั่นนะถึงจะเป็นสติปัญญา ๔ จริง ๆ

สติปัญญา ๔ จริง ๆ มันอยู่ที่อำนาจวาสนานะ ถ้ามันนุ่มไป ถ้ามันรู้มันเห็นขึ้นมามันสะท้อนกิเลสของเรา แล้วสาธุ เวลาครูบาอาจารย์เราศิโรราบธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงตาพระมหาบัวท่านสิ้นกิเลสไป “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ได้อย่างไร” เพราะอะไร เพราะท่านรู้ ท่านรู้ขึ้นมา เห็นไหม เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เวลาจิตสงบแล้วมันสว่างไสว มันผ่องใส

ท่านยังพูดเลย “ธรรมะกัลลวเราจะหลง ธรรมะเตือนเลย สิ่งที่มีมันสว่างไสว มันผ่องมันใส มันทะลุไปหมด เกิดจากจุดและต่อม” นี่เวลาธรรมะเกิด

ธรรมะเกิด ๆ แล้วตัวเองรู้ไหม

ท่านบอกว่าธรรมะเกิดแล้ววงไปหมดเลย

สิ่งที่เวลาท่านพูดแล้วเราฟัง เราจำมา เราเห็นมา เราก็ว่าเรารู้เราเห็นอันนี้ แต่เวลาคนที่มันรู้มันเห็นขึ้นมามันงงเลย

ท่านบอก “ถ้าหลวงปู่มันอยู่นะ ผมสำเร็จตอนนั้นเลย เพราะถ้าหลวงปู่มันท่านบอก ท่านก็ต้องทวนกระแสกลับเข้ามา แต่เพราะหลวงปู่มันนิพพานไปแล้ว ระหกระเหิน ๆ ไป อะไร อะไรอะไร”

นี้รู้เห็นจริงๆ นะ ถ้าไม่รู้ไม่เห็นขึ้นมามันสร้างภาพไปหมดแหละ

ขนาดรู้เห็นจริงๆ “อะไร อะไร” เพราะอะไร เพราะปัญญามันเกิดขึ้นมาไม่เท่าทัน มันจะมีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน

ถ้าปัญญามันเกิดไม่เท่าทันนะ มันต้องกลับมาพุทโธ กลับมา กลับมาพุทโธ กลับมาสร้างกำลัง กลับมาให้ตัวเองสดชื่นขึ้นมา กลับมาให้จิตมีกำลังขึ้นมา แล้วเตอะเตะๆ ได้เต้าขึ้นไปจนเกิดมรรค ๘ ความสมดุลงานชอบ งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ ความชอบธรรม พอความชอบธรรมมันหมุนของมันขึ้นไป มันจะพิจารณาของมันเป็นขั้นเป็นตอนแล้ว

ท่านฝึกหัดอย่างนั้นอีก ๘ เดือน เวลาเป็นจริงขึ้นมา จบ

“องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ได้อย่างไร?”

แต่เราทำสมาธิยังไม่สงบระงับ พุทธะยังไม่รู้ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานเป็นอย่างไร ถ้าผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานขึ้นมา สมถกรรมฐานยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่เป็น มันล้มลุกคลุกคลานเป็นงูกินหางนี่ไง มันถึงบอกว่า ใจของเรามันเป็นไขไดโนเสาร์

ไดโนเสาร์มันก็สูญพันธุ์ไปแล้ว แล้วไขมันจะไปหาที่ไหน แต่เราไม่รู้เห็นไปหมดนะ ทางวิชาการศึกษาค้นคว้าว่ามีก็สายพันธุ์ แล้วยุคใดสมัยใดก็ร้อยล้านปี ๑๐ ล้านปี ๖๐ ล้านปี ยุคใดรู้หมด ปัญญารู้หมดนะ แต่มันเป็นอดีต

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ปัจจุบันเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด จะใช้ชีวิต จะดำรงชีวิตอย่างไร จะสุขทุกข์ขนาดไหน มากน้อยขนาดไหน ถึงที่สุดแล้ว เพราะภพชาติ

ภพหนึ่งชาติหนึ่ง การเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา อำนาจวาสนา เห็นไหม เขาไปหลงระเริงกันทางโลกเขาก็มีความสุขของเขา เขาก็ต้องตาย ใจเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราก็ต้องตาย เพราะมันเป็นข้อเท็จจริง ความจริง สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง ไม่มีสิ่งใดคงที่ คงที่แน่นอน สิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้วต้องดับทั้งหมด

คำว่า “ดับ” แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ ถ้าเราไปเราก็จะเอาของเราไปเท่านั้น ถ้ามีผู้ใดฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม โลกนี้จะไม่ว่างจากพระอรหันต์เลย”

ไม่ว่างจากพระอรหันต์เพราะอะไร

เพราะเขาฝึกหัดปฏิบัติ บุคคลคู่ที่หนึ่ง คู่ที่สอง คู่ที่สาม คู่ที่สี่ ถึงที่สุดแห่งทุกข์เป็นพระอรหันต์ เขาจะไม่เกิดไม่ตายอีกแล้ว เพราะไม่มีเชื้อไข ไม่มีมาร ไม่มีอวิชชา สิ่งใดขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล หรือหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านปฏิบัติมานั้นคือแค่วิชา กิรยาคืออุปาทิเสสนิพพาน สะคือธาตุขันธ์ ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ มันเป็นสิ่งที่เกิดมาจากเวรจากกรรม เกิดจากการสร้างบุญกุศลของเราได้เกิดเป็นมนุษย์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกบวชตั้งแต่อายุ ๒๙ อีก ๔๕ ปีมานะ ๓๕ ปีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อีก ๔๕ ปีนั้นละพระอรหันต์

อุปาทิเสสนิพพาน ไม่มีกิเลส ไม่มีสิ่งใดเข้าไปบีบคั้นในหัวใจอันนั้น ๔๕ ปี สิ่งทีเทศนาว่าการมา สิ่งทีเผยแผ่ธรรมอีก ๔๕ ปี อุปาทิเสสนิพพานคือไม่มีกิเลส ไม่มีพญามาร ไม่มีสิ่งใด ชีวิตเรา ๑๐๐ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๘๐ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไป สิ่งทีปรินิพพานไปโดยวิหารธรรม ไม่เกิด

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเวลาเกิดมาแล้วไปเที่ยว สอนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราต้องเป็นเช่นนั้นใช่ไหม

ใช่ เหมือนกัน เราก็เหมือนกัน อยู่ทางโลกเขาก็ต้องตายไปเป็นข้อเท็จจริง เราก็เหมือนกัน ภายเป็นข้อเท็จจริง แต่ด้วยอำนาจวาสนาของเรา เราจะมาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาโดยมีต้นแบบขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ธรรมและวินัย ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรานี้ไง แล้วถึงกลางพระพุทธรูป ศาสนาเจริญอีกหนหนึ่งด้วยอำนาจวาสนาของครูบาอาจารย์ของเรา

ถึงกลางพระพุทธรูปศานานะ เขาบอกว่ามันหมดยุคหมดสมัยไป

หมดยุคหมดสมัยเพราะกิเลส กิเลสมันตีไข่ แล้วมันตีไข่ ตีไข่ไดโนเสาร์เสียด้วย บอกหมดยุคหมดกาล เป็นไปไม่ได้ แล้วพวกอยู่ใต้อำนาจของกิเลสก็เชื่อกันไปหมดไง

แต่มีบุคคลที่ยิ่งใหญ่ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านปฏิบัติของท่าน จนสังคมเขาก็ไม่เชื่อ มัน เป็นไปได้อย่างไร แต่ถึงที่สุดเวลาท่านไปสิ้นกิเลสบนเตียงใหม่แล้ว เทศนาว่าการมา พระตั้งแต่ หลวงปู่คือ หลวงปู่แหวนอย่างนี้ พระอรหันต์ทั้งนั้นนะ แล้วจะไปหลอกเขาได้อย่างไร

ผู้นำ ผู้นำที่ตีงามันถึงที่สุดแห่งทุกข์ เวลาจิตมันเข้าไปพบไปเห็น เวลาบอกเขา บอกเขา เพราะอะไร

ดูสิ เวลาหลวงตาพระมหาบัว แสงสว่าง ความว่าง มันเกิดจากจุดและต่อม แล้วหลวงปู่มั่น ท่านนิพพานไปแล้ว ๘ เดือน งงอยู่นั้น งงอยู่นั้น แต่ถึงที่สุดก็ย้อนกลับมาได้ไง จุด จุดไหน ต่อม ต่อมนไหน ต่อมอะไร ต่อมอย่างไร แล้วอะไรเป็นต่อม อะไรเป็นจุด เวลาปัญญามันหมุนเข้ามานี่ไง มรรค ๘ อาสวัชยญาณทำลายอวิชชา

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เทศนาว่าการขึ้นมา เวลาผู้ที่รู้ที่เห็นขึ้นมามันเป็น พยาน อย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ได้ปัญจวัคคีย์ ๕ ได้ยสะอีก ๕๕ “เธอกับเรา ทั้งหลาย ๖๐ องค์พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เธออย่าไปซ้อนทางกัน โลกนี้เรารื้ออนันท์” นี่ไง เป็นการยืนยันข้อเท็จจริงไง

นี่ก็เหมือนกัน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ลูกศิษย์ลูกหาของท่าน เวลาเทศนาว่าการ มีใคร ค้านใคร ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง แล้วข้อเท็จจริงเป็นเพชรน้ำหนึ่งๆ ต้องมีอำนาจวาสนาขึ้นมา เพราะ มีสัจจะมีความจริงในใจของตน

ไม่ใช่ข้อแย้งๆ ข้อแย้งๆ กิเลสมันตีไข่ไง ตีไข่นกกระทา ไข่ไก่ ไข่เป็ด ไข่นกกระทาเทศ มัน ฟองเล็กฟองใหญ่ มันมีผลมากผลน้อย ไข่ของเรามันคนรุ่นใหม่ ไข่ของเราต้องเป็นไข่ไดโนเสาร์ มันพิสูจน์ตรวจสอบอะไรไม่ได้เลย มันพ้นยุคแล้ว แต่ปัญญาเยอะนะ

แต่ถ้าเอาจริงเอาจังของเราละ อยู่ที่วาสนา วาสนานะ กาลามสูตร ศึกษา คึกด้วยศรัทธา ความเชื่อ แต่เราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาแก่ทุกข์เราได้ไหม ทุกข์นำดูเลย แล้วจะทุ่มเทให้มันทุกข์มาก ไปกว่านี้อีกไข่ไหม ทุกข์นำดูเลย

ความเพียรชอบ ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ ทุกข์เพื่อจะดับทุกข์ไง แล้วความเพียรนั้นมันมีข้อเท็จจริง สงบหรือไม่สงบ จริงหรือไม่จริง แล้วถ้าไม่จริง มันเป็นเพราะอะไร

ครูบาอาจารย์ที่ดั่งามนะ ท่านตรวจสอบทันที ตั้งแต่วันนี้ ตั้งแต่ตื่นมาได้พบอะไรบ้าง ครูบาอาจารย์ที่ดั่งามท่านถึงที่ว่า เราชักพระ เราถนอมพระ แต่มีงสมบุกสมบันเอาพระไปขายกินทั้งนั้นนะ รักพระถนอมพระก็ให้พระมันอยู่ในทางจงกรม ให้มันนั่งสมาธิภาวนาสี รักพระ ถนอมพระ พระมีศีลมีธรรมมากน้อยแค่ไหน รักพระ ถนอมพระ ลากกันไป ถูกลูกงักไปนั้นนะ เป็นวณิกไปแล้ว

แต่ถ้าเป็นจริงเป็นจัง เห็นใหม่ ได้โคนไม้ เรือนว่าง นี่พระกรรมฐาน พระกรรมฐานๆ มันยืนยันจากผู้นำ ถ้าผู้นำนะ “อ้าว! พุทธมาสิ อะไรผิดอะไรถูกว่ามา”

แต่มันไม่กล้าพูด มันไม่กล้าว่าต่างหาก แล้วว่าแล้วมันผิดมันพลาด ทำไมไม่ทดสอบ มันทดสอบได้ การตรวจสอบ การทำข้านี้มหัศจรรย์ เริ่มทำได้ดีขนาดนี้เพราะอะไร เพราะเรามีวาสนา ถ้ามีวาสนาแล้วมันจริงใหม่ ถ้ามันจริง มันทำข้านั้นต้องเป็นอย่างนั้นจริงสิ สมาธิต้องเป็นสมาธิ ตลอดไป สมาธิทำอย่างไรมันก็เป็นสมาธิ

แต่ถ้าเป็นสมาธิแล้ว ถ้าไม่ชำนาญในวิธีมันเสื่อมหมดนะ ไม่มีอยู่กับเราหรอก แต่ถ้าเราชำนาญในวิธีแล้ว สมาธิจะผลัดกันมันไปขนาดไหนมันก็ไม่ไปหรอก เพราะเหตุมันล้น เหตุมันสมควร ก็ยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ เวลามันหมุนไปได้ มันได้เพราะอะไร

มันได้เพราะมันมีกำลัง มันมีบาทมีฐานแล้ว มันจับแล้วมันสะเทือนหัวใจ สะเทือนกิเลสใจ แล้วทำต่อไปมันได้อีกใหม่ ไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันเป็นสัญญา สัญญาเป็นเพราะอะไร เพราะเป็นความจำ เป็นอดีตอนาคตที่มันไม่เป็นข้อเท็จจริง มันเป็นไขไดโนเสาร์ มันสูญพันธุ์ไปแล้ว แต่กิเลสไม่เคยสูญพันธุ์ กิเลสมันตีไขครอบงำหัวใจของคน แต่การฝึกหัดปฏิบัติมันสูญพันธุ์ไปแล้ว

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ไว้เลยไง “อานนท์ เราไม่ได้เอาของใครไปทั้งสิ้น ถ้าผู้ที่ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม โลกนี้ตลอดกาลไม่ว่างเลย ไม่ว่างจากผู้รู้จริงเห็นจริง”

แล้วมันจะว่าง ว่างเพราะว่ากิเลสมันตีไข แล้วมันจะเอาไขไดโนเสาร์ที่มันหาไม่ได้ด้วย แล้วเวลาไดโนเสาร์มันสูญพันธุ์ไปแล้ว สูญพันธุ์ไปแล้วมันบอก กึ่งกลางพระพุทธศาสนาไม่มีมรรคไม่

มีผลไง มึงก็ไปเอาไข่ไดโนเสาร์ นกกระทาตัวใหญ่นะ นก ไก่ เบ็ด เขาว่ามันเป็นสิ่งที่เชื่อใจจาก ไดโนเสาร์ ถ้ามันเป็นปัจจุบันไง

ถ้าเราชำนาญของเรา เราตรวจสอบของเรา เราทำตามความเป็นจริงของเรา

การทำความสงบของใจนะ จิตสงบแล้ว ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันเคารพบูชาองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ามาก เริ่มต้นจากพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานแล้วฝึกหัดค้นคว้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เสวยวิมุตติสุขๆ บริณิพพานไปแล้ว

พุทธะ พุทธะในหัวใจของสัตว์โลกมันโดนครอบงำโดยกิเลสมันดีใจ แล้วเราฝึกหัดไม่ใส่ไข่ เราจะถือพรหมจรรย์ เราจะมีศีลมีธรรม เวลาทำความสงบของใจเข้ามาๆ พอจิตมันสงบขึ้นมา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันมหัศจรรย์ในใจของตนมากนะ แล้วถ้ามันเห็นสติปัฏฐาน ๔ มันจะ เข้าทางสายกลางในพระพุทธานุศาสนานี้ อานาจาสนา

ถ้าอานาจาสนาที่มันเกิดขึ้นจากการกระทำของตน เป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันตสิริโก เกิดจาก หัวใจของตน

หลวงปู่มั่นท่านแก้จิต แก้จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จะเป็นพระ ก. เราไม่ต้องการพระ ก. พระ ก. มันจริงตามสมมุติ จริงตามโลก จริงตามเกิดจากพ่อจากแม่ แล้วพระ ก. ก็บวชมาเป็น พระ แต่เวลาจิตมันสงบนะ พุทธะ พุทธะนี่คือจิตของผู้ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วพุทธะถ้า มันเห็นสติปัฏฐาน ๔ เห็นไหม

ทำไมต้องเห็นสติปัฏฐาน ๔ ละ

เพราะ กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ทำดีทำชั่วมา มันมีกิเลสต้นหาความทะยานอยากมา มันมีบุญและบาปในหัวใจของตน

แล้วถ้ามันนุ่มไปแล้วมันรู้มันเห็นของมัน เห็นไหม สติปัฏฐาน ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม นี่ คือข้อเท็จจริงของสิ่งมีชีวิต เพราะสิ่งมีชีวิตมีกายกับใจ กาย กายได้เกิดเพราะจิตที่จิตมาเกิดเป็น มนุษย์นี้ พอมันเกิดนี่จริงตามสมมุติ มันเป็นโลกของสมมุตินี้ไง โลกข้อเท็จจริงที่เชื่อวิทยาศาสตร์นี้ ใจ

แต่ถ้าเป็นธรรม โลกกับธรรม ถ้ามันเป็นธรรมๆ จิตสงบแล้วฝึกหัดมีความชำนาญจนมีกำลัง ถ้าน้อมไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ก็เห็นข้อเท็จจริง เห็นบุญและบาป ตั้งแต่อดีตแล้วต่อไปในอนาคต ถ้าเป็นข้อเท็จจริงไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป บุปเพนิวาสนานุสติญาณ อดีต จตุปปาตญาณ อนาคต อาสวักขยญาณทำลายอวิชชาในปัจจุบันนี้

ถ้าในปัจจุบันนี้ถ้ามีสักจะความจริง ถ้าจิตสงบน้อมไปเห็นสติปัฏฐาน ๔

นี่ไง เหตุว่า ทำไมต้องไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ทำไมต้องไปเห็นมัน

กาย กายก็กายเรานี่ไง เวลาหลวงปู่เจี๊ยะนะ ท่านพิจารณากาย กายนอก กายใน กายใน กายของจิต พิจารณากายถึงที่สุดแห่งทุกข์เลย หลวงปู่ชอบก็เหมือนกัน หลวงปู่ตี๋อ พิจารณากายทั้งนั้นนะ

ถ้าพิจารณาจิตๆ พิจารณาจิต พิจารณานามธรรม พิจารณาสิ่งที่ทำมา หลวงตาพระมหาบัว หลวงปู่ดูลย์ นี่การพิจารณาจิตไป พิจารณาจิตก็พระสารีบุตรไป ปัญญาวิมุตติไป ถ้าพิจารณา กายก็พระโมคคัลลานะไป เจโตวิมุตติไป

วิมุตติอะไรล่ะ มันวิมุตติ วิมุตติอย่างไรล่ะ

ก็จิตสงบแล้วเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง เป็นจริงเพราะจิตสงบ จิตตภาวนา จิตพยายามจะสำรวจจะคายสิ่งที่กิเลสมันตีไข่คือมันหลอกมันลวง แต่ข้อเท็จจริงก็ไม่เห็นไข่

ไข่นกกระทา ไข่ไก่ ไข่เป็ด ไข่นกกระทาออกเทศ กิเลสของใครหยาบละเอียดแตกต่างกัน ไข่ประเภทใดเกิดจากนกประเภทใด กิเลสของใครมากน้อยอย่างไร ทุกข์ยากมากน้อยแค่ไหน การฝึกหัดปฏิบัติมันถึงลุ่มๆ ดอนๆ ไง การฝึกหัดถึงท่วมท้นไป

เวลาท่วมเทขึ้นมามันเข้าได้เข้าเข้มนะ เวลามันเข้าได้เข้าเข้มนมันจะได้มันจะเสีย ใ้อโฮ! ท่วมเทกันเต็มทีเลย เวลาอยู่หมู่คณะที่ติงาม วันพระ วันโกน เนสัชชิก ไม่นอน ความเพียรนะ

เหมือนกับคนทางโลกเขาไปสโมสรสันติบาต เขาไปรื่นเริง ใ้อของเราสโมสรสันติบาตความเพียรชอบ วันพระ วันโกน พระจันทร์แจ่ม เดินจงกรมด้วยความสุข วิเวก วิหารธรรม คุณธรรมใน

ใจมันเป็นข้อเท็จจริงในธรรมชาติ ในวิหารธรรม จิตที่เป็นธรรม วิมุตติสุขซึ่งใคร มีอะไรส่วนเกิน
ไร้สาระ ผลของวิญญูะ

จิตออกจากวิญญูะด้วยความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะของชาวพุทธ ของผู้ที่
ประพฤติปฏิบัติตามข้อเท็จจริง

กิเลสมันตีใจมาตั้งแต่เกิด เกิดมาแล้วก็กลัวลูกจะไม่ฉลาด ต้องอบรมบ่มเพาะสอนสมมุติ
เยอะๆ ๓ ภาษา ๔ ภาษา สิ่งนี้ขึ้นมาเพื่อดำรงชีวิต มีวาสนานะ ทำมาเพื่อดำรงชีวิต แล้วถ้าฝึกหัด
ปฏิบัติจากโลกสู่ธรรม จากโลกียะเป็นโลกุตตระ จากการกระทำที่ชัดเจนแจ่มแจ้ง ไม่เชื่อใครๆ
ทั้งสิ้น กาลามสูตร ไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อผลของการปฏิบัติ สันติภูมิโก ใจดวงนั้นเป็นธรรม เอวัง